

Warszawa, dnia 25 maja 2012 r.

Poz. 347

**UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 9 maja 2012 r.

**w sprawie uczczenia 120. rocznicy urodzin Generała Stanisława Franciszka Sosabowskiego
i ustanowienia września 2012 roku miesiącem Jego pamięci**

Senat Rzeczypospolitej Polskiej w 120. rocznicę urodzin Generała Stanisława Franciszka Sosabowskiego oddaje hołd wybitnemu i zasłużonemu Polakowi i ustanawia wrzesień 2012 roku miesiącem Jego pamięci.

Stanisław Franciszek Sosabowski urodził się 8 maja 1892 roku w Stanisławowie. Już od wczesnej młodości angażował się w działalność samokształceniową, społeczną i patriotyczną. Pierwsze doświadczenie bojowe zyskał w czasie okrutnych i krwawych walk podczas I wojny światowej. W okresie międzywojennym pogłębiał swoją wiedzę teoretyczną, m.in. pobierając nauki w Wyższej Szkole Wojennej oraz dowodząc jednostkami liniowymi.

Talent dowódczy w pełni wykazał, dowodząc we wrześniu 1939 roku 21. Pułkiem Piechoty „Dzieci Warszawy”, który zapisał piękną kartę bojową podczas obrony stolicy. Po udanej ucieczce z niewoli zaangażował się w działalność konspiracyjną. Na polecenie przełożonych przedostał się do Francji. Jego zdolności organizacyjne okazały się bezcenne podczas tworzenia kolejnych jednostek po ewakuacji do Wielkiej Brytanii. Stanisław Sosabowski zasłynął jednak przede wszystkim jako twórca i dowódca pierwszej polskiej jednostki powietrznodesantowej – 1. Samodzielnej Brygady Spadochronowej. Miała ona jako pierwsza wrócić do kraju, by wesprzeć Armię Krajową w wyzwaniu kraju. Spośród żołnierzy brygady rekrutowała się znaczna część legendarnych Cichociemnych zrzuconych w okupowanej Polsce. Generał Sosabowski był współtwórcą doskonałego systemu szkoleniowego, który przygotowywał Cichociemnych do misji.

Zgodnie z decyzją przełożonych we wrześniu 1944 roku wraz ze swoimi żołnierzami lądował w Holandii i wziął udział w zaciętych walkach pod Arnhem podczas największej w historii operacji powietrznodesantowej. Naraziwszy się przełożonym brytyjskim słuszną krytyką planów tej operacji, pod ich naciskiem został usunięty ze stanowiska. Po demobilizacji pozostał w Wielkiej Brytanii, gdzie nie mając praw emerytalnych, ciężko pracował fizycznie niemal do śmierci w 1967 roku. Zgodnie z własnym życzeniem generał został pochowany na Cmentarzu Wojskowym w Warszawie.

Pamięć o generale Stanisławie Sosabowskim i Jego podkomendnych przetrwała wśród zwykłych mieszkańców Holandii. Mieszkańcy Driel do dziś oddają cześć tym, którzy 21 września 1944 roku o godzinie 17.15 wylądowali w okolicach ich miejscowości, przynosząc nadzieję na szybkie wyzwolenie. Dzięki determinacji obywateli Holandii i ich niezłomnej walce o sprawiedliwość Jej Królewska Mość Królowa Beatrix w 2006 roku odznaczyła pośmiertnie generała Stanisława Sosabowskiego medalem Brązowego Lwa. Nadała też najwyższe odznaczenie państwowe Holandii, Order Wojskowy Wilhelma, 6. Brygadzie Powietrznodesantowej kultywującej z honorem tradycje i dziedzictwo 1. Samodzielnej Brygady Spadochronowej, w uznaniu zasług polskich żołnierzy w bitwie pod Arnhem.

Postać generała Stanisława Sosabowskiego jest symbolem niezłomnego patrioty, walczącego o wolność Ojczyzny, i dobrego dowódcy dbającego o swoich podwładnych. Jest też uosobieniem odwagi i uporów w realizacji celów. Generał Sosabowski jest w Polsce uważany za patrona spadochroniarstwa wojskowego.

Podejmując uchwałę w 120. rocznicę urodzin Stanisława Franciszka Sosabowskiego, Senat Rzeczypospolitej Polskiej pragnie przypomnieć zasługi jednego z najlepszych polskich dowódców z okresu II wojny światowej oraz oddać hołd Ge-

nerałowi, Jego podkomendnym z 1. Samodzielnej Brygady Spadochronowej i związanym z nią Cichociemnym. Uchwała ma być też wyrazem uznania i podziękowaniem dla władz i mieszkańców Królestwa Niderlandów za godne upamiętnienie generała Sosabowskiego i jego żołnierzy.

Senat zwraca się do środowisk kombatanckich, wojskowych i społecznych o podjęcie we wrześniu 2012 roku stosownych działań w celu uczczenia pamięci Generała Stanisława Franciszka Sosabowskiego.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Marszałek Senatu: *B. Borusewicz*